

doorgeefbrief 26
november 2002

gereformeerd *appèl*

Uitbreiding aantal gebedsbijeenkomsten

Het komende jaar houden we waarschijnlijk meerdere gebedsbijeenkomsten voor kerkelijke eenheid. Dat is mogelijk omdat verschillende mensen spontaan hebben gereageerd op onze oproep in de vorige *Doorgeefbrief*. Daar zijn we God erg dankbaar voor, en we zien het als zijn zegen op ons plan om de komende tijd een 'gebedsbeweging in beweging' te zijn.

Zo ziet het er naar uit dat we het komende jaar zeker drie en misschien nog meer samenkomsten kunnen houden. Concrete data hopen we in de volgende *Doorgeefbrief* te geven. Dit jaar waren het er al twee: de landelijke bijeenkomst op 7 september in Amersfoort en de komende samenkomst op 23 november in Almelo (zie foto).

Maar hoe meer bidders hoe beter! Gaat de kerkelijke verdeeldheid u aan het hart? Vindt u het belangrijk om dit voor Gods aangezicht te brengen, en Hem te bidden voor

eenheid onder zijn kinderen? Ziet u het zitten om hiervoor samen met anderen een bijeenkomst te organiseren? Neem dan contact met ons op. Wij helpen u graag. Zo hebben we onder meer een handreiking gemaakt die stap voor stap uitlegt wat er komt kijken bij het organiseren van zo'n avond. Bel of mail met Elsje Kadijk (015-2565015 of info@gereformeerdappel.nl). De handreiking kunt u ook van onze internetsite downloaden en printen.

Gebedspunten

Danken voor:

- De deuren die de vrijgemaakt-gereformeerde synode in Zuidhorn openzette voor kerkelijke toenadering. Met de christelijke gereformeerden wordt gezocht naar een model voor integratie van beide kerkgenootschappen. Met de Nederlands-gereformeerden wordt weer gezocht naar landelijke samsprekingen.
- In veel plaatsen zijn kerken het afgelopen jaar dichterbij elkaar gekomen. Dank God dat Hij deze, soms jaren durende pogingen heeft gezegend!
- De twee gebedsbijeenkomsten die we dit jaar mogen houden.

Bidden voor:

- Het besluit van de vrijgemaakt-gereformeerde synode om concrete plaatselijke samenwerking met

Nederlands gereformeerde gemeenten te stoppen.

Dat dit bestaande onderlinge contacten en herkenning niet dwarsboomt. Bid dat vrijgemaakten en Nederlands-gereformeerden elkaar plaatselijk blijven zoeken.

- De situatie in uw eigen plaats of regio. Bid dat uw gemeente zich (nog meer) bewust wordt van de kerkelijke verdeeldheid en wijsheid voor soms uiterst moeilijke conflicten.
- Bestaande contacten – ook zij kunnen niet zonder de zegen van onze Vader!
- De gebedsavonden die het Gereformeerd Appèl hoopt te houden en de vrijwilligers die dit gaan organiseren.
- Meer mensen die zich willen inzetten voor het gebed voor eenheid onder christenen. Misschien bent u het zelf?

Hoopvol doorgaan

Komen we er ooit? Kerkelijke eenheid – bereiken we dat voordat Jezus terugkomt? Prof. H.G.L. Peels vroeg het zich af aan het begin van de gebedsbijeenkomst op 7 september in Amersfoort. „Als je met die vraag om je heen kijkt, dan is er veel dat je moedeloos kan maken. Terwijl we intern verdeeld zijn, raken onze kerken in deze samenleving al meer in zwaar weer, de secularisatie kruipt als vocht door de muren van de kerk alom naar binnen.”

Er is zorg en aanvechting – maar ook hoop! De drie voorgangers op de avond – prof. Peels, ds. J.J. Schreuder en G.J. Zwarts – illustreerden dit door drie meditatie's uit Jozua 1. Israël leek in een uitzichtloze situatie te verkeren. Het volk stelde dezelfde vraag als wij vaak doen – komen we er ooit? De tijd van Mozes, hun grote leider, lag achter hen, terwijl voor hen de Jordaan stroomde en het vijandige land Kanaän opdoemde. Als iemand hen er had moeten brengen, was het Mozes wel geweest. Maar zelfs hij had gefaald.

Toch gaat Gods weg met zijn volk verder, voorbij onze onmogelijkheden en barrières. 'Maak u gereed, trek de Jordaan over, naar het land dat Ik u geef. Elke plaats waar uw voetsool komt, geef ik u'. Je mag dit ook vertalen met 'heb Ik u al gegeven', legt Peels uit. „Wat een eideloo's ontspannen woord.” Israël kan verder. „Niet zozeer door kracht en geweld – al moet er wel veel strijd worden gevoerd en barrières geslecht. Maar vooral: door het oog op Hem, die roept en belooft. Luisterend naar zijn opdracht, rustend op zijn belofte.”

„Zo trekt Gods volk verder, en wij ook. Het is niet moeilijk om deze woorden op onszelf, onze situatie en op ons gebed van vanavond te betrekken. Het lijkt zo hopeloos. Maar als we het oog op Hem richten, die ons roept, die in de nacht voor zijn sterven voor ons bad, gaan we de dingen ook in een ander licht zien. Om getroost en met moed verder te gaan. Niet alleen, maar met Hem. Rotsvast is zijn belofte: het zal worden één kudde, van noord, oost, zuid en west – onder één Herder.”

Met elkaar

Ds. Joop Schreuder bekeek concrete samensprekingen van vandaag de dag vanuit het licht van Jozua. „We bidden voor meer eenheid onder christenen, over een goed verloop van kerkelijke samensprekingen, ontmoetingen, bijeenkomsten. Maar wie weet precies hoe het verder moet?”

Eenheid bereiken is zo moeilijk – we zijn soms nog zo verschillend. „Hoe komen we over allerlei punten heen, die nu barrières blijken te zijn? Punten die ook een last kunnen zijn voor ons geweten. Wat de één wegwuift als

onbelangrijk, ervaart een ander als iets dat Hij om de HERE naar voren moet brengen.”

Maar het broeder-zijn schept verplichtingen. Toen het volk voor de Jordaan stond, hadden twee volken hun landen al ingenomen – Ruben, Gad en de halve stam Manasse. Maar daarmee mochten zij niet op hun lauweren gaan rusten. Schreuder: „Zij mogen niet denken: 'Wij hebben het hier al goed; de anderen kunnen het ook wel zonder ons.' Of: 'Hoe het met hen gaat, interesseert ons eigenlijk niet.' Of, schijnvroom: 'God geeft hun het land, uiteindelijk moet Hij het doen, dus zijn wij niet nodig en

kunnen wij rustig thuisblijven.” Van hen wordt verwacht dat alle strijdbare mannen meegaan en zelfs voorop, om het land in bezit te nemen. De Here wijst hen op hun broederplicht. Ze zijn één volk; dus wil God dat ze samen optrekken en samen Gods zegen ontvangen.

Het is de HERE zelf, die zijn volk bereid maakt om zo gezamenlijk verder te gaan. Schreuder: „Voor alles is nodig dat de HERE ons harten geeft die Hem liefhebben en Hem vertrouwen. Elke vordering op het punt van het bewaren van waarheid én eenheid kan alleen maar echt zijn, als ze gebeurt in de verbondenheid met de Here Jezus Christus, onze Jozua, onze Verlosser en Koning. ”

„Wij hebben het besef nodig dat zijn ogen op ons gericht zijn; dat Hij voor ons pleit; dat Hij ons zijn opdrachten geeft. Dat er, als wij met Hem verbonden zijn als ranken aan de wijnstok, ook in ons en door ons dingen kunnen gebeuren die niemand voor mogelijk hield”, aldus de predikant uit Spakenburg.

„Hij kan ons er voor bewaren te vechten voor de waarheid of waarheden – los van Hem. Of te vechten voor een eenheid die alleen het grote getal beoogt en het daarvan verwacht en daarom vleselijk is – en dus niet ziet op Hem die er één kudde onder één Herder van maakt. Hij kan ons bevrijden van onverschilligheid voor anderen, als we het persoonlijk en in eigen kring maar goed hebben; en maken dat wij voorop gaan in verbondenheid met onze broeders, om te doen wat ons van Boven is opgedragen.”

Verootmoediging

„Je zou er wat wrevelig van kunnen worden: daar hebben we de verootmoediging weer. Geen Gereformeerd Appél

zonder verootmoediging." Ds. G.J. Zwarts kaartte tijdens de gebedsavond het cynisme over dit onderwerp aan. „Het is mooi en aardig, maar wat komt er nu echt van terecht? Is het niet allemaal makkelijker gezegd dan gedaan?"

De Nederlands-gereformeerde predikant uit Breukelen leidde het gebedsonderdeel over de verootmoediging in. Belangrijk, want al ligt een cynische houding misschien voor de hand, het gaat hier wel om de kernhouding van de gelovige. Wat is verootmoediging? Je zo verticaal mogelijk maken, de dingen onder ogen zien vlak voor Zijn heilige ogen. Momenten helemaal tussen jou en God. „Het is de

breedte even laten voor wat hij is. De breedte waarmee ik mijzelf breed maak. De breedte waardoor ik stevig op de grond sta. De breedte die mij houvast en zekerheid geeft", aldus Zwarts.

Dan wordt je kijk op de dingen heel anders. „Menselijke zekerheden, excuses en verzachtende omstandigheden vallen dan helemaal weg. Ik moet onder ogen zien wat er echt in mij leeft en het werkelijk alleen met God doen." Zwarts: „En dan durven we bescheiden aan te dringen: Here, mag het, die eenheid? Wilt U het doen? Ondanks ons. Wij zullen voortaan beter opletten. Opletten op U en op onze eigen manier van doen. Wij zullen voortaan beter opletten, maar help ons en vergeet Uw genade niet."

'Alleen al om het zingen kom ik'

Dat kerkelijke verdeeldheid ook voor een glimlach kan zorgen, blijkt wel op de gebedsbijeenkomst op 7 september in Amersfoort. „Ah! Dit is de onze", zegt een bezoeker tegen haar vriendin als ze in het programmaboekje de naam van ds. J.J. Schreuder vindt. En ook elders doemt de nestgeur op, als twee bezoekers aan de hand van de stijl van de meditatie uitpuzzelen welke kerken de drie predikanten vertegenwoordigen.

De sfeer is dan ook ontspannen in De Lichtkring als om half acht de gebedsbijeenkomst daadwerkelijk begint. Pianist Peter Sneep heeft eerder op de avond de mensen al van de stoelen gekregen met zijn aanstekelijke sing-in, en in de pauze is er ruim de tijd voor onderling contact. Voor de 19-jarige Rik Peels is het min of meer toeval dat hij op de bijeenkomst is. „Om vier uur vanmiddag had ik nog geen idee dat ik hier zou zijn.

Maar mijn vader zei dat het leuk en goed was om hierheen te gaan. En het bevalt me wel." Volgens de christelijke gereformeerde student theologie is eenheid onder christenen belangrijk. Hij merkt wel dat het onder jongeren vaak niet echt leeft. „Die hebben het goed in eigen kring. Pas als ze ouder worden en meer contacten buiten eigen kerk krijgen, neemt die behoefte toe."

Inzicht

Ook Francien van Helden is „heel onverwacht" op de gebedsavond terechtgekomen. De Noord-Brabantse was al in Amersfoort voor de landelijke dag van Interserve, „en dit konden we ook nog wel even meepikken". De Dussense vindt het jammer „dat we op zondag naar drie,

vier verschillende kerken gaan. Vooral op een dorp doet dat pijn."

We zijn wel eens wat te voorzichtig, meent het vrijgemaakt-gereformeerde kerklid, terwijl ze daar direct aan toevoegt dat ze zelf ook niet zo makkelijk naar een andere kerk gaat. „Tien jaar geleden zou ik dat helemaal niet gedaan hebben. Nu groeit bij mij het inzicht dat we als christenen moeten samenleven, en niet als gescheiden groepjes allemaal onze eigen weg moeten gaan."

Offers

Jan Lakerveld („dit is denk ik mijn negende keer") is erg blij met de meditatie en het gebed, en voelt zich ook deze keer weer „erg bemoedigd". Maar na deze lovende woorden kijkt hij ook wat bezorgd om zich heen. „Ik zie maar een stuk of honderd mensen. Is dit het nou, denk ik dan. Dat zouden er toch jaarlijks meer moeten worden?"

De Emmeloorder heeft in de loop der jaren gemerkt dat kerkelijke samenwerking offers vraagt. „Als het plaatselijk goed gaat, lijkt het in eerste instantie erg leuk en je bedenkt met elkaar enthousiast plannen." Maar naarmate dat proces vordert, doemen ook de obstakels op, weet de Nederlands-gereformeerde Lakerveld. „Eenheid blijkt opeens ook je zelfstandigheid opgeven. Er komen tegenkrachten en als je niet oppast zakt de behoefte in, volgt lauwheid en oppervlakkigheid."

Maar dan beginnen de ogen van de 'oudgediende' weer te glimmen. „Wat was de sing-in weer geweldig. Hoe Peter het met zijn enthousiasme altijd weer voor elkaar krijgt.... Alleen het half uur zingen is voor mij al reden genoeg om te komen!"

Meditatie

Een appèl op onszelf

In onze samensprekingen doen we een appèl op elkaar. Daarna slaat de onmacht toe, want we zien geen vooruitgang en soms zelfs menen we achteruitgang te zien.

Naar mijn mening vergeten we het appèl op onszelf. We stellen de ander misschien makkelijk onder appèl en vinden dat die moet veranderen, maar kijken we ook naar onszelf om te zien of er bij ons vooruitgang is te bespeuren? Ik vraag me af of we werkelijk kerkelijke eenheid willen. Zoja, realiseer je je dan dat je voor elkaar plaats zult moeten maken? Is er plaats voor de veelkleurigheid Gods en van mensen in zo'n kerkelijke eenheid? Zijn wij bereid om dingen los te laten omwille van die eenheid?

Loslaten is een heel belangrijk principe in het geloofslieven. De vrouw die Jezus zelfde moest haar kruik breken en die kostbare zalf die haar veel geld had gekost, "loslaten" om Jezus te zalven. Willen wij loslaten sommige van onze verworven kostbaarheden om elkaar te winnen, om het geschenk van eenheid te ontvangen waar we zo om vragen? Ik twijfel er wel eens aan of deze wil bij ons aanwezig is.

We hinken vaak op meerdere gedachten namelijk. We willen eenheid op voorwaarde als het ons weinig of niets kost. Nu weet ik dat de Here Jezus zegt "Maar wat gij hebt, houdt dat vast, totdat Ik gekomen ben" (Openbaring 2:25). Alleen, wat houden we dan vast? Er zijn dingen die niet door de Here bevolen zijn, maar door mensen. Een voorbeeld: de stad Betel stuurt een delegatie naar de priesters van de Joodse tempel en naar de profeten met de vraag: "Moet ik in de vijfde maand wenen en vasten, zoals ik dit nu reeds zovele jaren gedaan heb?" (Zacharia 7:3). De Here antwoordt: "... hebt gij dan inderdaad voor Mij gevast? En wanneer gij eet en drinkt, eet en drinkt gij dan niet voor uzelf?" Wij zouden bij onszelf eens te rade moeten gaan als kerken en ons de vraag moeten stellen of wij sommige dingen niet slechts in stand houden voor ons zelf. Welke

dingen bij onszelf (en nu eens niet bij die ander!) staan die eenheid waar we om bidden in de weg? Mag het ons wat kosten om de ander te winnen? Gunnen we die ander ruimte of moet deze passen in onze maat? Is onze eigenheid wel zo belangrijk altijd?

Er wordt over kerkelijke eenheid wel eens gesproken als over een heel moeizaam proces waarbij je lijkt te moeten strijden tegen een verborgen, geheimzinnige tegenkracht. Zoek die tegenwerking niet ver weg. Dicht bij huis is deze tegenkracht te vinden. We hebben namelijk volop te maken met onszelf. Wij zelf kunnen de blokkade zijn omdat we niet willen loslaten, geen prijs willen betalen. Zijn we dan wel toe aan dat ideaal van kerkelijke eenheid? We stellen vaak voorwaarden aan elkaar, maar stel ook eens voorwaarden aan jezelf.

Daarom: gebed om kerkelijke eenheid moet gepaard gaan met eerlijkheid naar onszelf als kerken. Zelfkritiek dus en een appèl op jezelf in je binnenkamer. Anders zal het niets worden met die kerkelijke eenheid en blijven we voortdurend maar op elkaar wachten of die ander al wat onze richting is opgeschoven.

Ik weet dat we door verdrietige ervaringen uit het verleden huiverig en voorzichtig zijn geworden. Ik weet dat er gesprek nodig is om vertrouwen bij elkaar te herwinnen. Ik weet dat je niets overhaast moet doen. Allemaal waar. Er dient zich echter een nieuwe generatie aan die deze verdrietige ervaringen niet aan den lijve heeft ondervonden. Het moet deze nieuwe generatie mogelijk worden gemaakt om met kracht te werken aan die kerkelijke eenheid. Blokkades moeten worden geruimd. Daarom dit appèl: bidt en laten we allereerst toezien op onszelf en niet vergeten wat Jezus zei over de balk en de splinter. Dan komen er kansen.

*Ds. Hans van Winkelhoff,
Nederlands-gereformeerd predikant te Wateringen*

Colofon

Het Gereformeerd Appèl is een beweging van leden uit de Christelijke Gereformeerde Kerken, de Nederlands-Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) die zich willen inzetten voor geloofsherkenning en kerkelijke toenadering. De activiteiten worden gecoördineerd door een comité waarin leden van bovengenoemde kerkgemeenschappen zitting hebben. Zo mogelijk wordt drie maal per jaar (in het voorjaar, zomer en in het najaar) een Doorgeefbrief uitgegeven.

Gereformeerd Appèl
Giro 608922
t.a.v. Gereformeerd Appèl
te Maarssen
Internetadres:
<http://www.gereformeerdappel.nl>
e-mail: info@gereformeerdappel.nl

Internet
Website:
<http://www.gereformeerdappel.nl>
E-mail: info@gereformeerdappel.nl of stuur een mail via een invulformulier

**Contactadres en
adressenadministratie**
Elsje Kadijk-van Deursen
Amazoneweg 90, 2622 DT Delft
tel. 015-2565015

**Redactie website en
Doorgeefbrief**
Egbert Stoel
070-3080869
info@gereformeerdappel.nl

Agenda

13 november

Halfjaarlijkse bijeenkomst SamenWerkingsoverleg. Het SWO staat open voor elke gemeente (CGK/GKV/NGK) die enige vorm van samenwerking heeft en in een informeel overleg graag wil leren van andere gemeenten. Kerkgebouw 'De Rank', Nijemonde 2, Nieuwegein. Aanvang 19.30 uur. Meer informatie en aanmelding J.H. Bosman, e-mail: swo-bosman2@freeler.nl, tel. 0172 588909.

zaterdag 23 november

Gebedsavond Gereformeerd Appèl, kerkgebouw GKV, Bellavistastraat 26, Almelo (tel. 0546-816714). Sing-in vanaf 18.30 uur. De gebedsbijeenkomst begint om 19.30 uur.